

EXPERIENCIAS DE ADAPTACIÓN AL CAMBIO CLIMÁTICO EN LA RED DE PARQUES NATURALES DE LA DIPUTACIÓN DE BARCELONA

David Carrera i Bonet

**Diputació
Barcelona**

Àrea de Territori i Sostenibilitat

Oficina Tècnica de Planificació i Anàlisi
Territorial

Estructura de la “*microponencia*”

- 1- Investigación y seguimiento
- 2- Planificación
- 3- Gestión de ecosistemas y de especies
- 4- Capacidades administrativas
- 5- Comunicación

1- Investigación y seguimiento

CANVIS DE COBERTES DEL SÒL AL PARC DE SERRALADA DE MARINA

(1956-2005)

CANVIS

- Abandonament agrícola
- Aforestació
- Altres
- Deforestació
- No canvis
- Rompuda
- Urbanització

- Àmbit del Pla Especial
- Àmbit de Gestió

Referència: Canvi Usos	Núm. Plànol: 1
Escala: 1/30.000 (en impressió DIN A3)	
0 1.000 2.000 metres	
Data: Octubre 2010	

CANVIS DE COBERTES DEL SÒL AL PARC DE SERRALADA DE MARINA

(1956-2005)

CANVIS

- Abandonament agrícola
- Aforestació
- Altres
- Deforestació
- No canvis
- Rompuda
- Urbanització

- Àmbit del Pla Especial
- Àmbit de Gestió

Referencia: Canvi Usos	Núm. Plànol: 1
Escala: 1/30.000 (en impressió DIN A3)	
0 1.000 2.000 metres	
Data	Octubre 2010

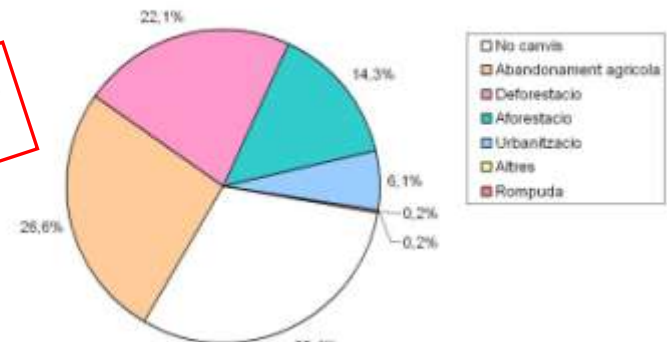
CANVIS D'USOS DEL SÒL AL PARC DE SERRALADA DE MARINA

(1956-2005)

CANVIS

- Abandonament agrícola
- Aforestació
- Altres
- Deforestació
- No canvis
- Rompuda
- Urbanització

Grans processos de canvi en les cobertes del Parc de la Serralada de Marina (2005-1956)

**69,6% grandes cambios en el Parque
(40,9% RMB)**

CANVIS D'USOS DEL SÒL AL PARC DE SERRALADA DE MARINA

(1956-2005)

CANVIS

- Abandonament agrícola
- Aforestació
- Altres
- Deforestació
- No canvis
- Rompuda
- Urbanització

 Àmbit del Pla Especial

 Àmbit de Gestió

Referència: Canvi Usos Núm. Plànol 1

Escala 1/30.000 (en impressió DIN A3)

0 1000 2000
metres

Data Octubre 2010

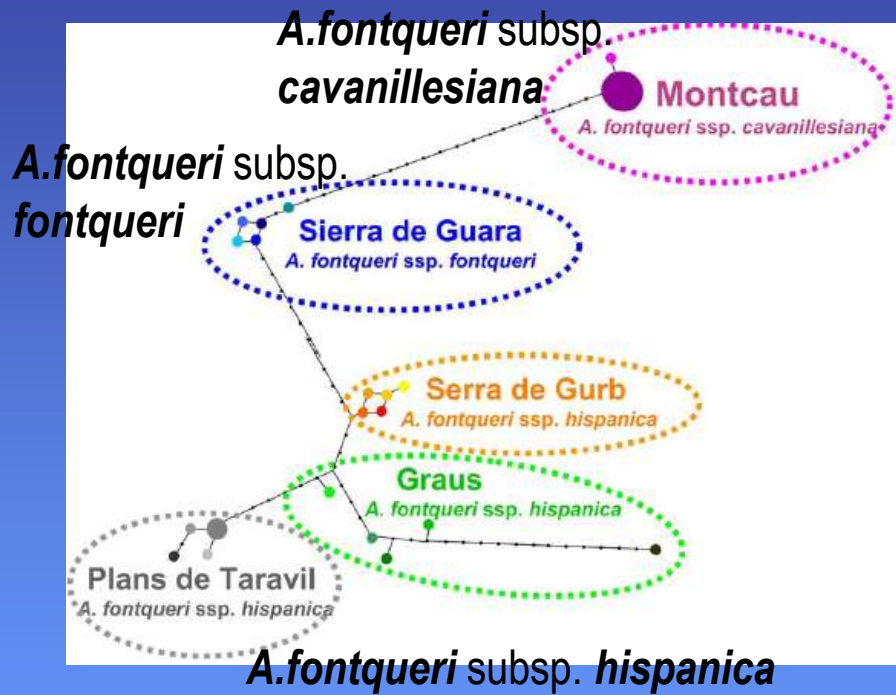
Arenaria fontqueri subsp. *cavanillesiana*

- Endemismo exclusivo de un espacio de la red
- Especie amenazada
- Estrictamente protegida

Planta anual de pequeño tamaño,
4.742.341 ejemplars (estimación)

Area de ocupación = 0,27 km²

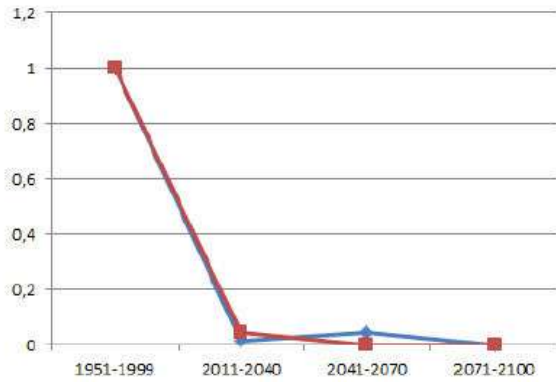
Xarxa d'haplotips obtinguda amb el programa TCS, sota el criteri de màxima parsimònia.

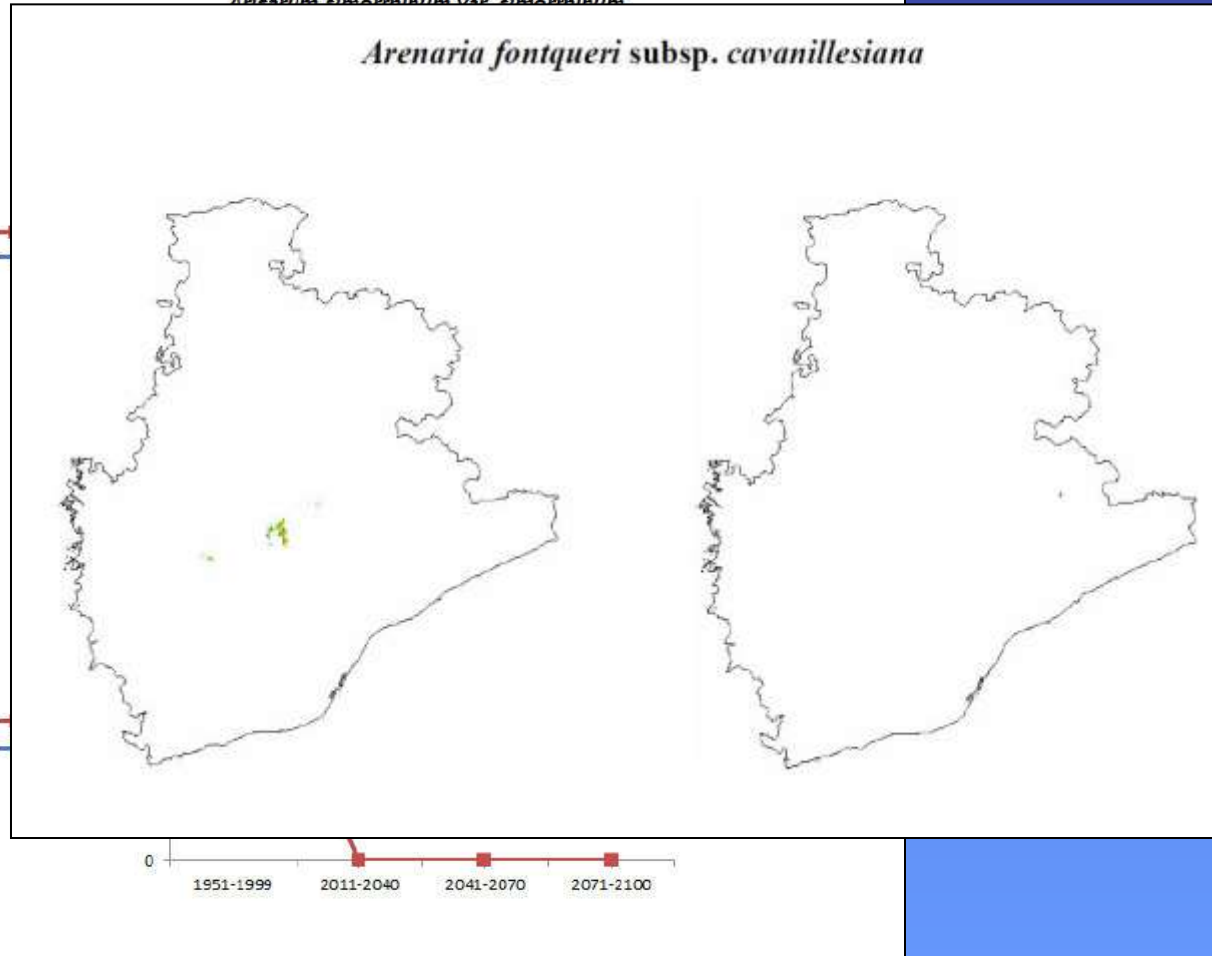
Effects of climate change on 10 endangered plant species in the province of Barcelona

Anna Espadalé

Arenaria fontqueri subsp. *cavanillesiana*

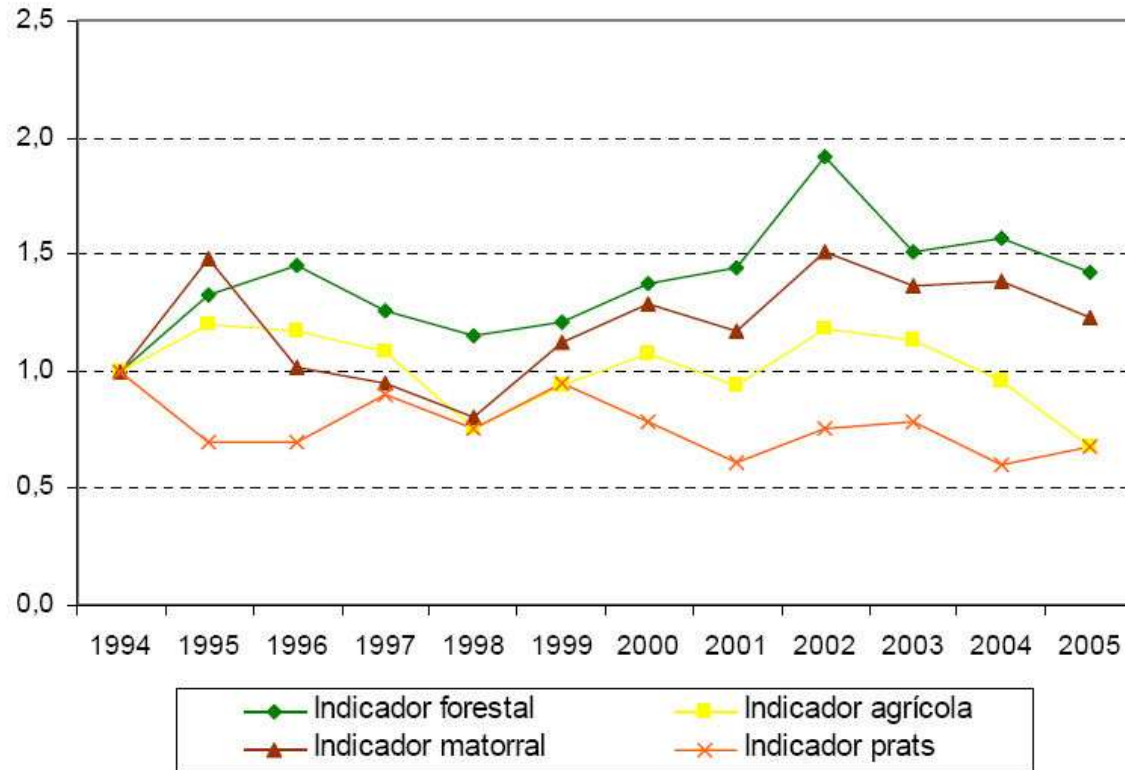
Arenaria fontqueri subsp. *cavanillesiana*

sobre seguimiento...

- red LTER
- seguimiento de grupos bioindicadores:
  - > regionales: CARIMED, aves comunes, CBMS, SEMICE...
  - > específicas: anfibios, SEFA
- transferencia de los resultados del seguimiento a la gestión

El anàlisis del seguiment de mariposas diurnas permetí veure processos regionals de canvi paisajístic que tenen efectes a nivell de hàbitats i sus comunitats. Esta informació nos da pistes de las urgencies en la gestió.

Fig. 11. Indicators dels diferents tipus d'ambients basats en les tendències poblacionals de les espècies indicadores. L'indicador de boscos ha augmentat significativament al llarg del període s'estudi, mentre que el de prats ha disminuït significativament. Els altres dos indicadors no han mostrat tendències significatives.

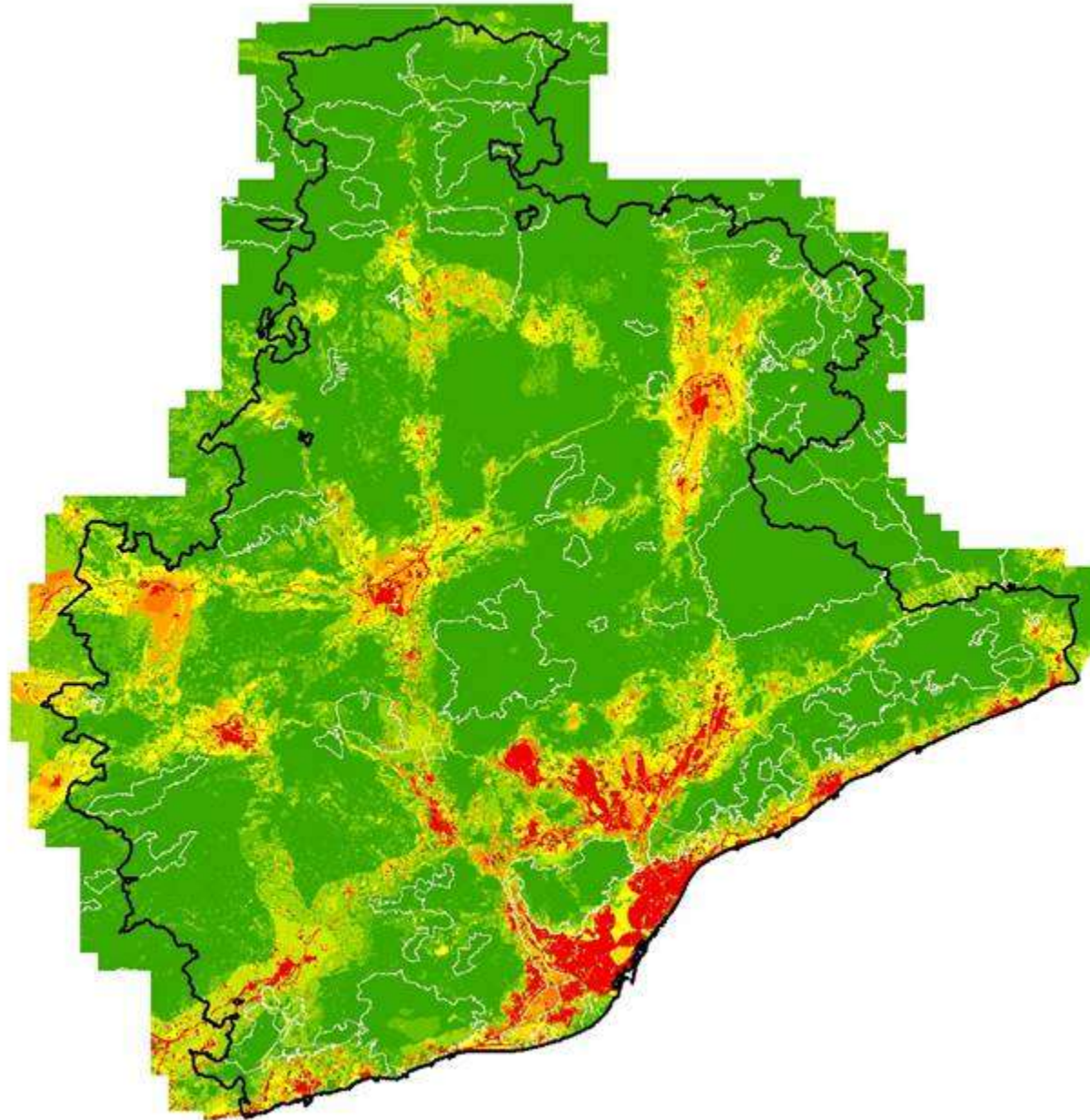

2- Planificació

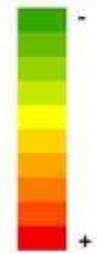
Algunos pasos...

- El territorio como sistema: el proyecto SITxell

Resistència a la dispersió
d'ocells forestals

Algunos pasos...

- El territorio como sistema: el proyecto SITxell
- Conectividad entre espacios naturales: ordenación territorial

Pla especial de protecció del medi físic i del paisatge del Parc del Montseny

2008

Revisión y ampliación del PEP de 1977-78

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial
i Obres Públiques

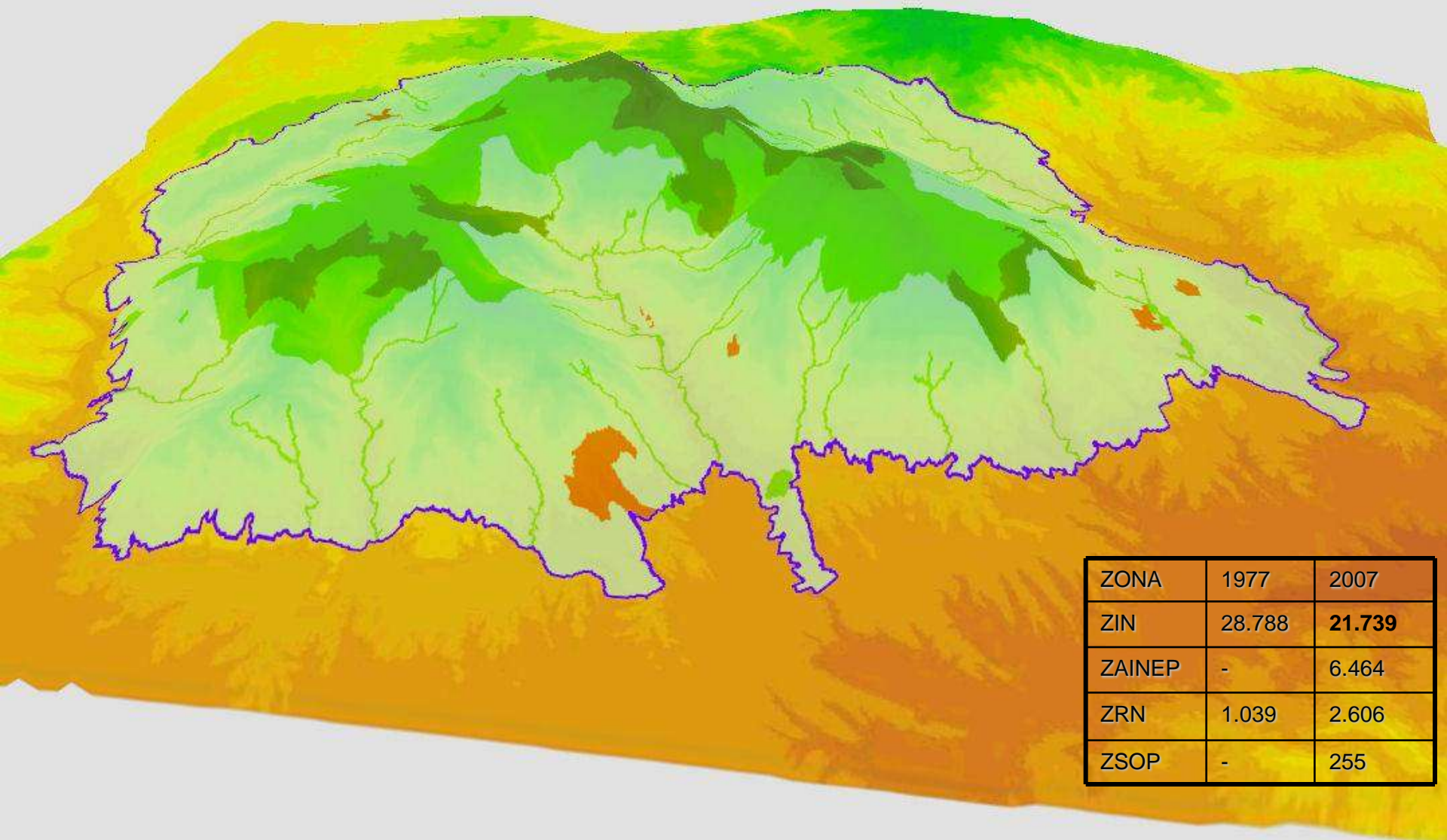

Diputació
Barcelona
xarxa de municipis

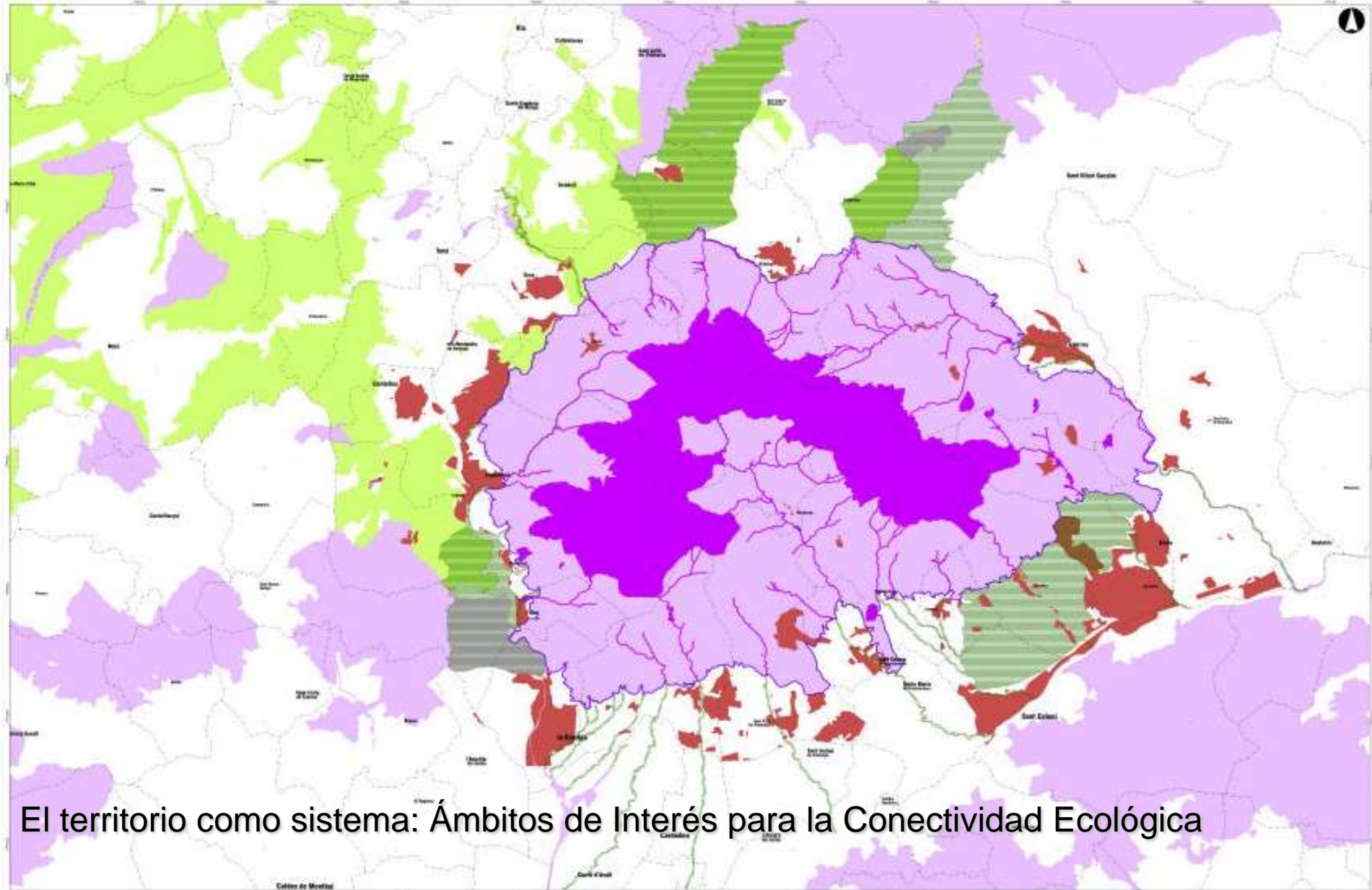

Diputació de Girona
Àrea d'Acció Territorial
Medi Ambient

Estructura general y zonificación

Encaje territorial

El territorio como sistema: Ámbitos de Interés para la Conectividad Ecológica

Algunos pasos...

- El territorio como sistema: el proyecto SITxell
- Conectividad entre espacios naturales: ordenación territorial
- Limitación normativa del uso del agua

PEP MSY: Artículo 50 Protección de los recursos hídricos, de los cursos fluviales y riberas

Algunos pasos...

- El territorio como sistema: el proyecto SITxell
- Conectividad entre espacios naturales: ordenación territorial
- Limitación normativa del uso del agua
- Identificación de refugios climáticos de flora
- Priorización de hábitats y especies a nivel de red con criterios regionales (y escalas más amplias)

3- Gestión de ecosistemas y de especies

Líneas de adaptación de la gestión

El convenio con la Obra Social de La Caixa (2005-actualidad)

- Disminución de las presiones y perturbaciones externas
- Incremento de la madurez y diversidad de los sistemas naturales
- Incremento de la capacidad de regeneración tras perturbaciones
- Mitigación de los efectos específicos del cambio climático (ciclo del agua)
- Aportación a la lucha contra el cambio climático (secuestro de carbono)

Limitar amenazas no debidas al cambio climático

Favorecer la heterogeneidad del paisaje

Promover la resiliencia de los ecosistemas

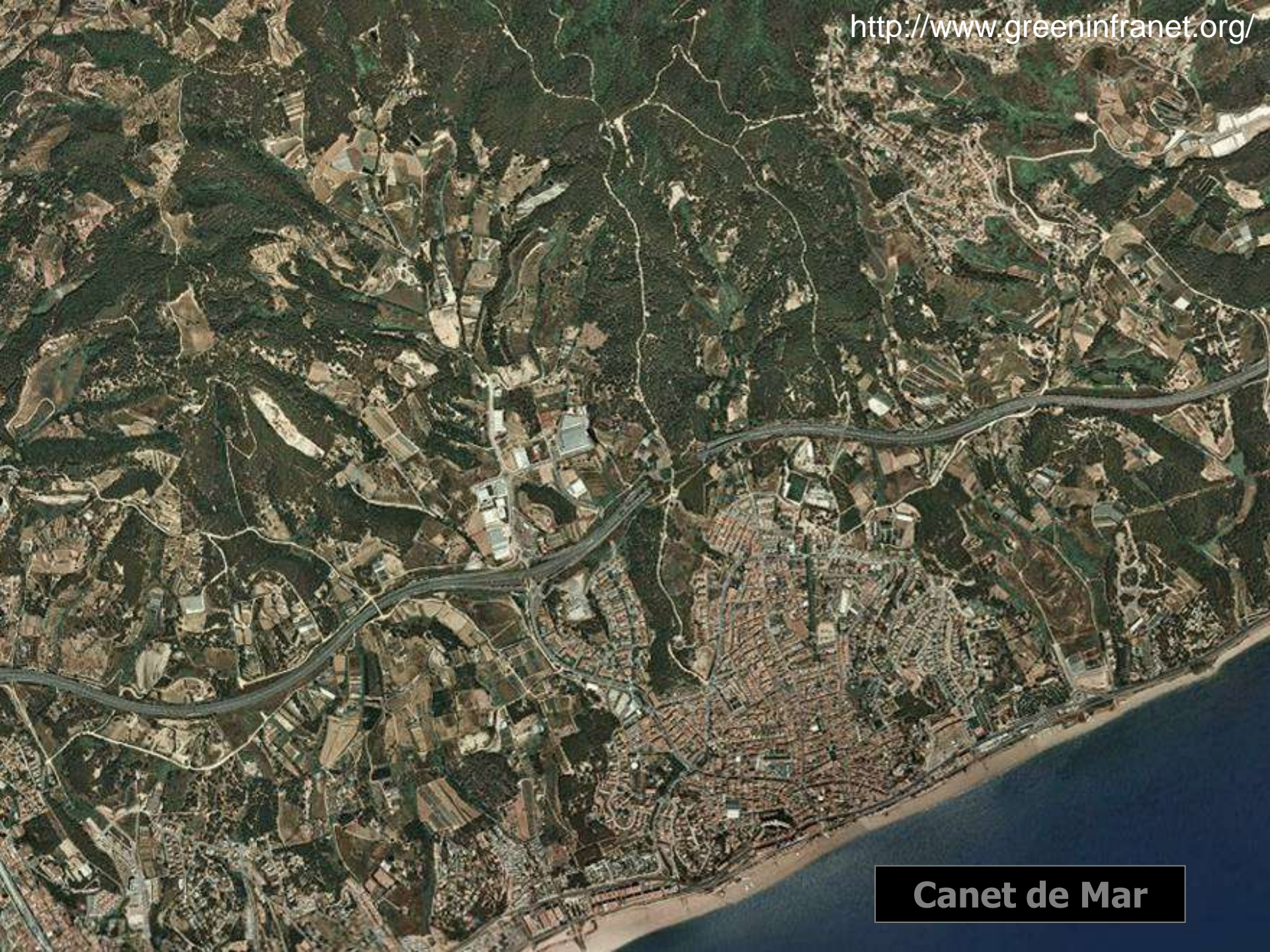

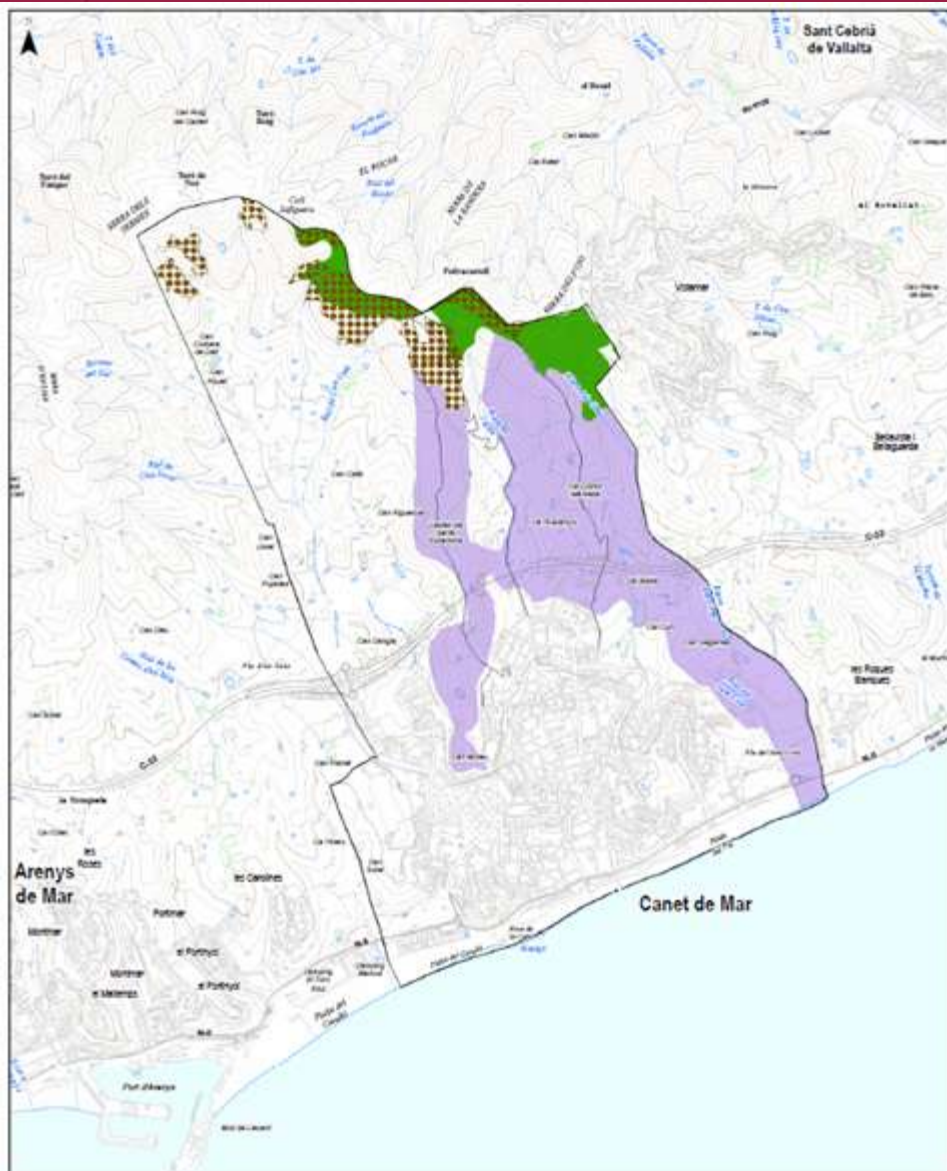
4- Capacidades administrativas

El tema más verde...

- Se hace referencia a actualizar políticas de conservación, nuevas vías de financiación, nuevas estructuras administrativas...
- Incorporar nuevos agentes + potenciar matriz territorial (*punto 2*)+ énfasis en los servicios ecosistémicos para el bienestar de la sociedad (*punto 3*)

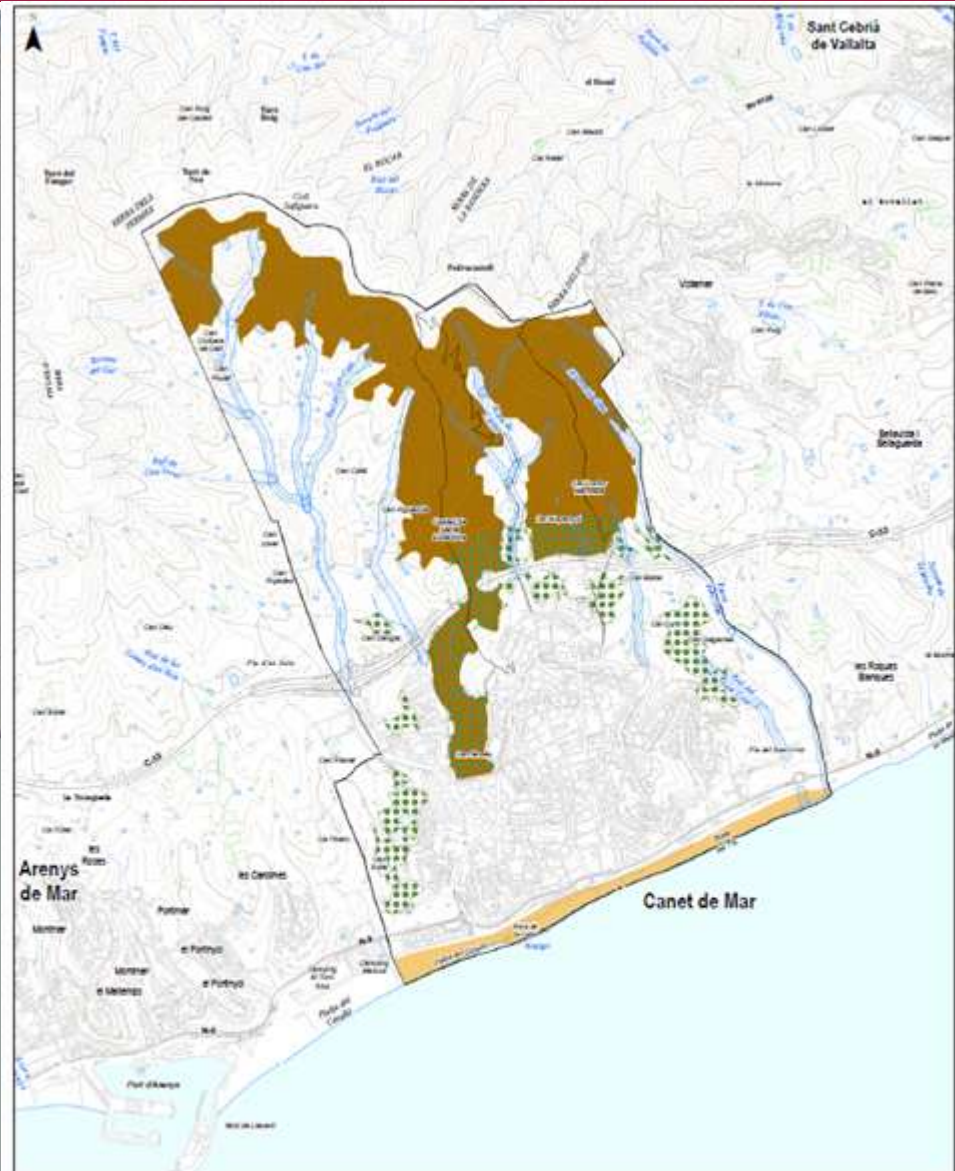

Canet de Mar

SUPORT

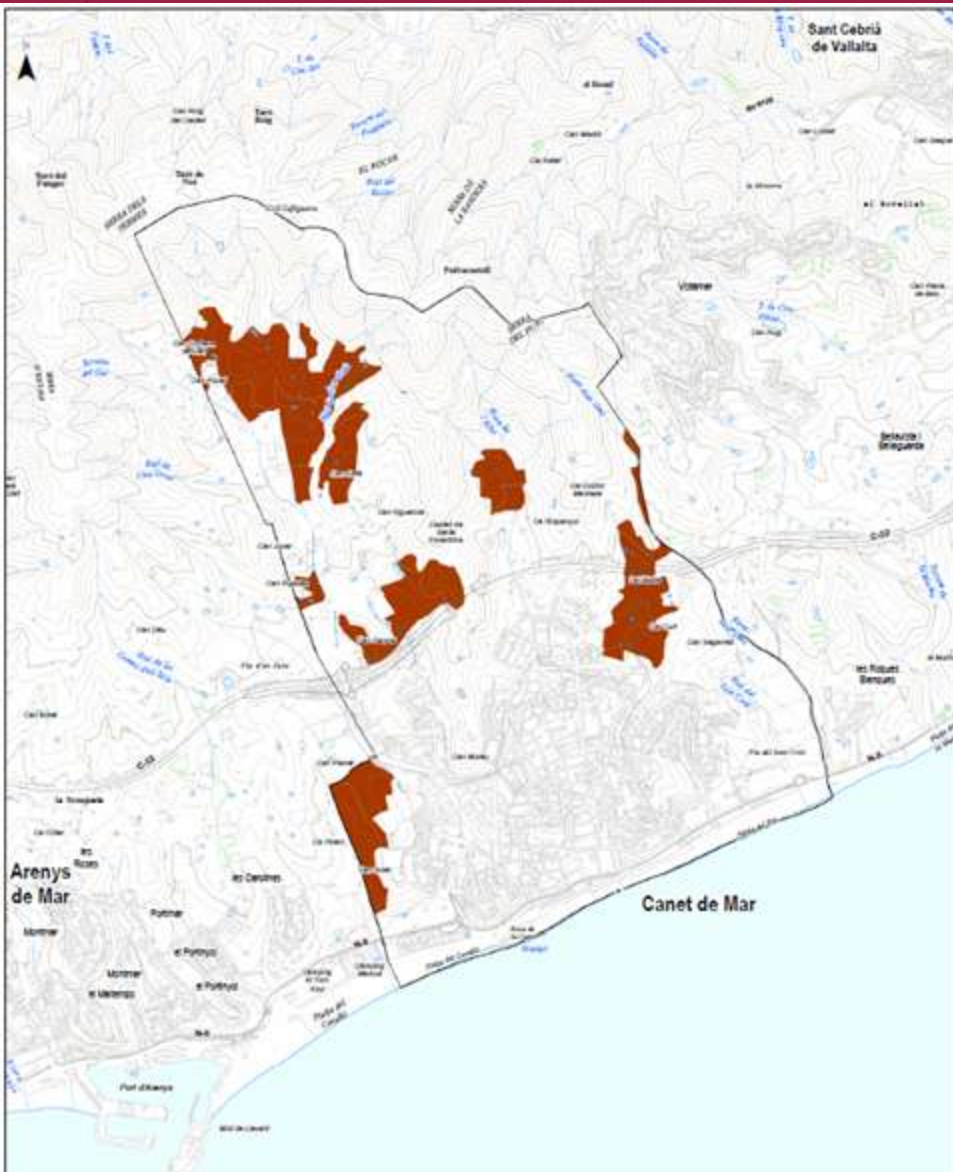
- Espai d'interès per la connectivitat
- Boscanc present fa 100 anys
- Habitació d'alt valor biològic

REGULACIÓ

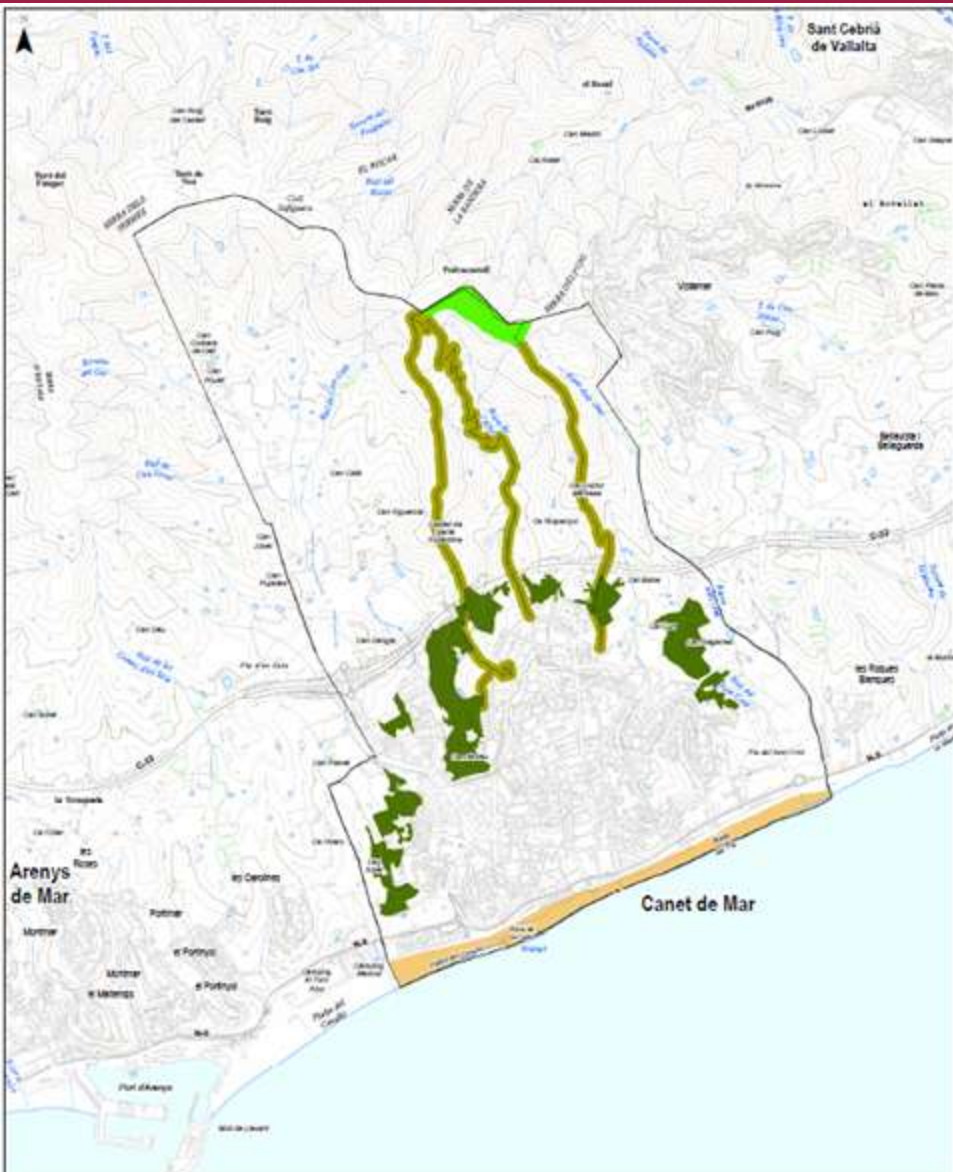
- Regulació hídrica (risc i inter)
- Risc de folla (boscanc present o no i infraestructura urbana)
- Risc d'erosió (risc sobre sòl amb un potencial d'erosibilitat elevat)
- Protecció de la costa (pre)

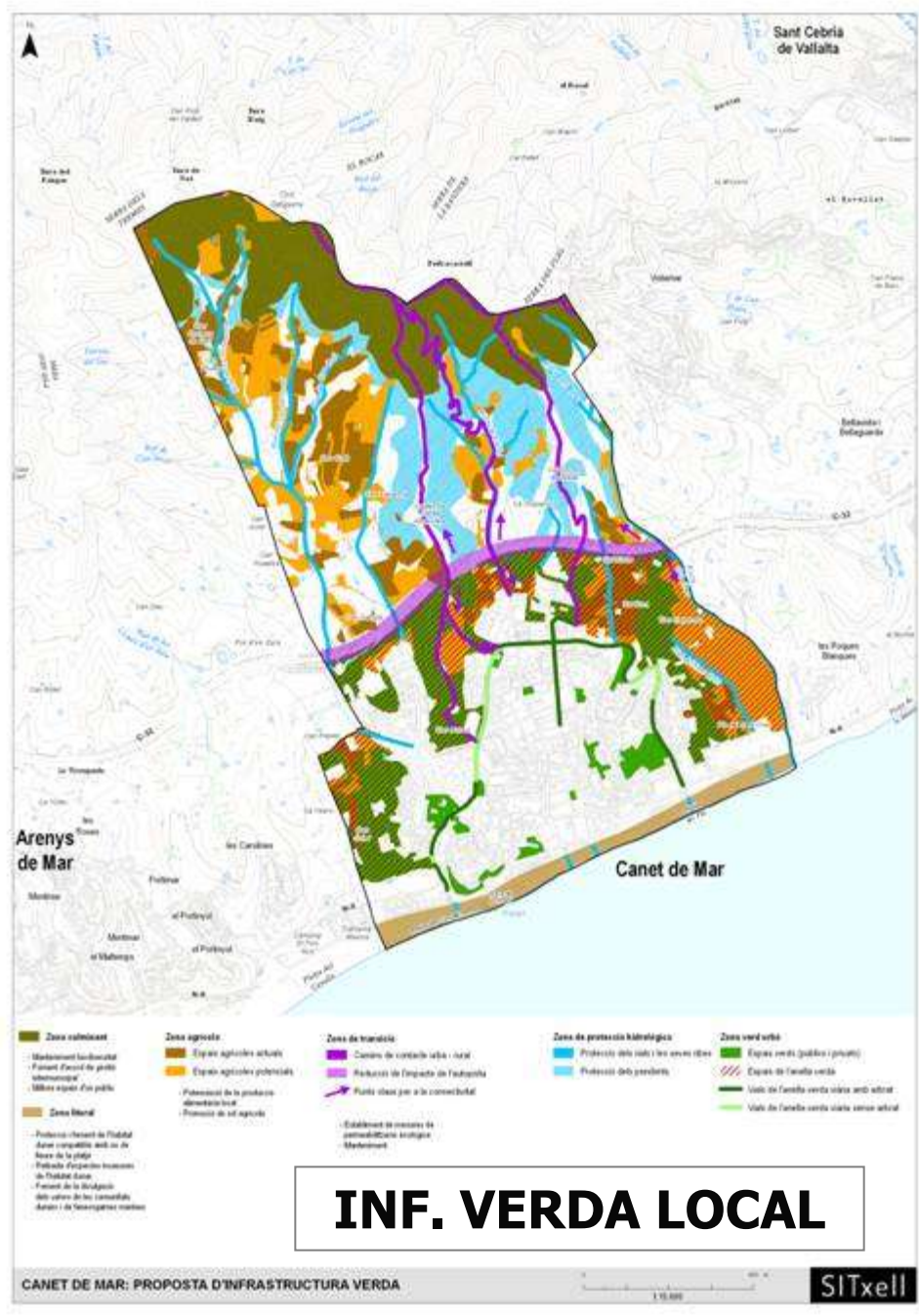
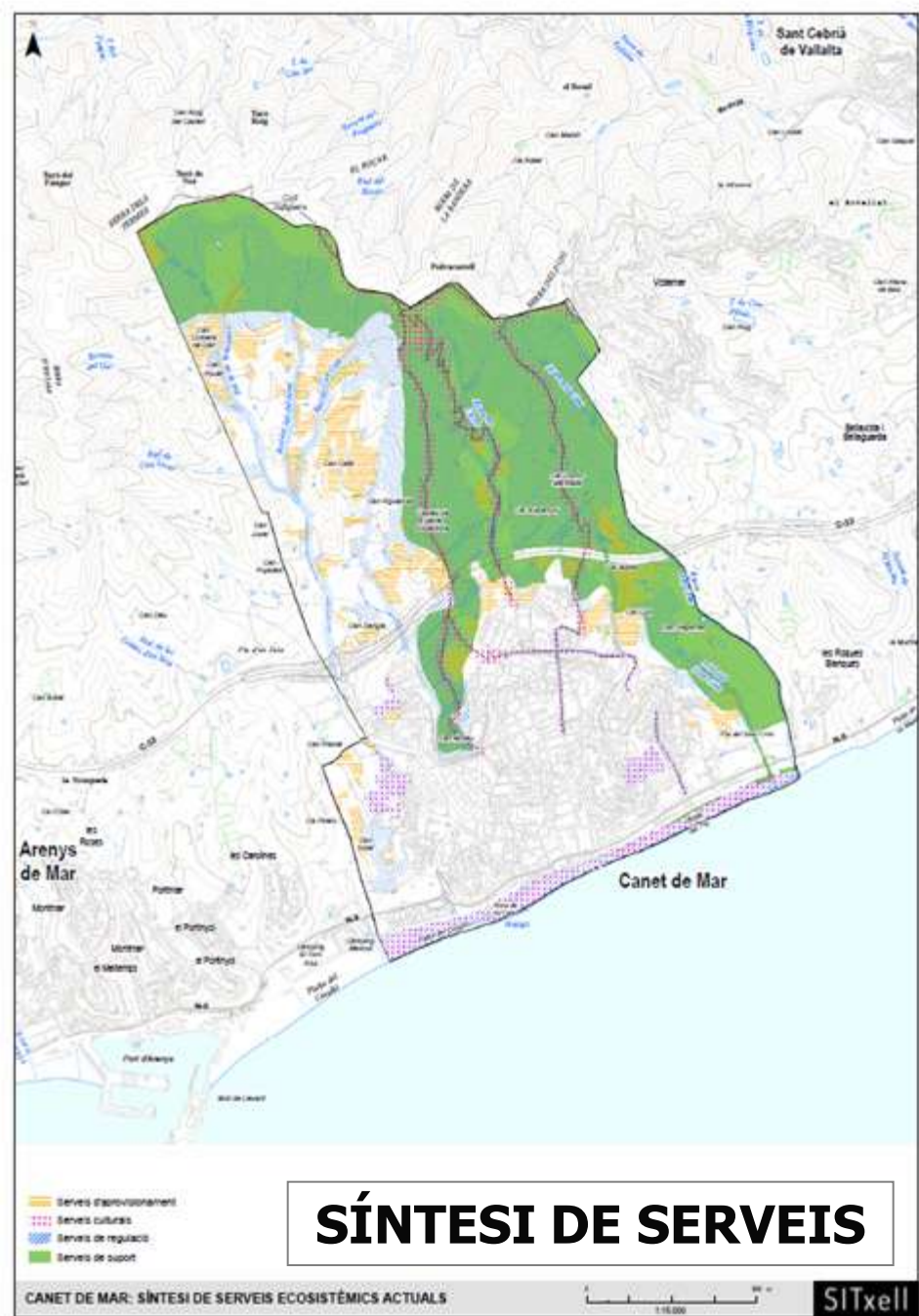
APROVISIONAMENT

■ Espais d'aprovisionament d'interès

CULTURALS

■ Pedagogia: paratge, identitat, espiritualitat
 ■ Cançons i Pedagogia: joventut
 ■ Espais verds propers a la trama urbana: joventut, salut
 ■ Paratge: joventut, salut

5- Comunicació

Alianzas con medios de comunicación (web > redes sociales)

SÍNTESIS DE LA CUESTIÓN EN LA RED DIBA

A llegado el momento de pasar de una

ETAPA TÁCTICA

- ADQUISICIÓN DE CONOCIMIENTO Y ACUMULACIÓN DE INFORMACIÓN
- GESTIÓN REACTIVA ANTE URGENCIAS Y OPORTUNIDADES

ETAPA ESTRATÉGICA

DESARROLLO DE UN CONJUNTO DE MEDIDAS COORDINADAS
> PLAN ESTRATÉGICO ENMARCADO EN ESTRATEGIAS DE RANGO
SUPERIOR

Gracias por
vuestra atención